

відстоювання власних позицій та обґрунтування необхідності збереження низки параграфів статуту без редагування чи виключення.

ПРТТ офіційно розпочало свою діяльність у Харкові 14 вересня 1895 р. Відкриття товариства було приуроченим до десятиріччя ХПТІ, яке відзначалося 15 вересня того ж року. Почесним членом і головою правління товариства обрали директора інституту – В. Л. Кірічов. Вже на перших загальних зборах товариство нараховувало 78 дійсних членів. При цьому чисельність особового складу товариства постійно зростала.

З 1896 р. товариство розпочало випускати власний часопис «Вісті Південно-Російського товариства технологів», який проіснував до 1917 р. Спочатку редагуванням журналу займалися члени Правління. Згодом було створено редакційний комітет. Хоча Віктор Львович не входив до його складу, вченого часто запрошували до участі у прийнятті важливих питань щодо періодичного видання.

В. Л. Кірічов також вирішив проблему відсутності приміщення для роботи правління та зборів товариства, запропонувавши проводити зібрання в конференц-залі ХПТІ. За перший же рік діяльності товариства він разом з членами правління, розробив циркуляр, який направили до керівництва промислових підприємств на півдні Російської імперії з метою пошуку вакансій для непрацевлаштованих технологів.

Вплив професора В. Л. Кірічова на діяльність товариства був значним. Тож коли у 1898 р. вчений переїхав до Києва, Правління обрало його членом-кореспондентом і розробило спеціальну інструкцію для цієї посади. Сам Віктор Львович і в подальшому намагався популяризувати діяльність цього товариства, залучаючи до нього нових членів.

Постать професора В. Л. Кірічова настільки тісно спліталася з ПРТТ, що коли постало питання про організацію першого Всеросійського з'їзду інженерів, то більша частина учасників проголосувала за включення науковця до установчого комітету. На жаль, доля розпорядилася інакше. 7 жовтня 1913 р. вчений помер. В часописі товариства з'явився некролог, а пізніше публікація, присвячена діяльності науковця. За пропозицією Правління члени ПРТТ вирішили залишити ім'я вченого в складі товариства навіть помертню.

Отже, становлення та діяльність ПРТТ нерозривно пов'язані з постаттю професора В. Л. Кірічова. Саме завдяки його клопотанню вдалося створити ПРТТ. Навіть після від'їду з Харкова науковець активно сприяв розгортанню та забезпеченню ефективної роботи товариства.

*Бередух М. В.
НТУ «ХПІ»*

Науковий та педагогічний доробок кафедри «Хімічної техніки та промислової екології»

Кафедру було засновано 18 жовтня 1946 року у складі факультету технології неорганічних речовин Харківського хіміко-технологічного інституту

ім. С.М. Кірова. Її історія – це життя та наукова творчість талановитих вчених, кваліфікованих інженерів та організаторів виробництва, які безпосередньо брали участь у становленні та розвитку хімічного та нафтового машинобудування, хімічної промисловості, будівництва в Україні та республіках колишнього СРСР. У різний час, кафедрою керували проф. Цейтлін А. Н., доц. Мухін І. Н., доц. Гавря Н. А., проф. Ткач Г. А. – видатні вчені у галузі хімічної техніки та машинобудування. Зараз керівником кафедри є професор Шапорев В. П., випускник цієї кафедри 1966 року.

З початку заснування кафедри велася активна наукова діяльність. Ще в 50-ті рр. ХХ ст. під керівництвом Мухіна І. Н. успішно проводилися розробки гідрування бурого вугілля у м. Александрія Кіровоградської області. У 60–70 х рр. ХХ ст. виникло кілька наукових напрямків: розробка рекомендацій для раціонального використання газу та газового конденсату Шебелінського родовища і технології отримання високооктанового бензину; дослідження та проектування пластинчастих теплообмінників; інтенсифікація процесів багатотоннажного подрібнення; розробка теоретичних основ і технології синтезу метилового спирту прямим окисленням природного газу, а також технології отримання метанолу синтез відходу виробництва ацетилену. Наприкінці 90-х рр. ХХ ст. було створено нові наукові напрямки, а саме: композиційні матеріали; біоенерготехнологія; нове обладнання і процеси хімічних, біотехнологічних, харчових виробництв; енергоощадні технології. За час свого існування кафедра підготувала понад 70 кандидатів та докторів наук, у тому числі й іноземців. Також важливою для кафедри була і залишається педагогічна діяльність, адже саме у нових кадрах відображаються погляди і ідеї їхніх вчителів і лише таким чином можна не лише підготувати гідних наступників у галузі вищої школи, а й забезпечити якість освіти в цілому.

Основною концепцією навчання студентів є єдність навчального та науково-дослідного процесів, тобто студентів навчають саме спеціалісти, які крім викладання займаються науковою діяльністю. Результатом такої практики є активна наукова праця студентства, яка дозволяє їм здобути навички проведення наукової роботи ще за часів навчання в університеті.

Таким чином, кафедра ХТПЕ є сучасним освітньо – науково - виробничим комплексом, який відповідає сучасним умовам і вимогам України.

Білоус А.В.
НТУ «ХП»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «СПЕЦІАЛІЗОВАНІ КОМП'ЮТЕРНІ СИСТЕМИ» ЯК НАПРЯМ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Прогрес у наукових дослідженнях, зокрема автоматизація та комп'ютерні обробки експериментальних наукових даних, в тому числі й радіофізичних, призвела до попиту фахівців зі спеціальності «Спеціалізовані комп'ютерні